

OKM/47/040/2012

**LAUSUNTO KORKEAKOULUTETTUIEN UUTTA ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN KOKONAISUUTTA
VALMISTELEVAN TYÖRYHMÄN MUISTIOSTA**

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kannattaa muistion ehdotuksia korkeakoulutettujen tutkinto- ja markkinaehtoisesta täydennyskoulutuksesta väliin sijoittuvan koulutuksen, erikoistumiskoulutuksen, sääntelyn ja rahoitusmallin yhtenäistämistä. Tarjonta perustuisi jatkossa työelämän tarpeeseen. Koulutuksesta voitaisiin periä maksu. Uusimuotoinen täydennyskoulutus erotetaan selvästi markkinaehtoisesta täydennyskoulutuksesta. Ministeriöt voisivat tukea koulutuksen järjestämistä. Sen järjestäminen rajataan yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin ja opiskelijavalintaa sekä koulutuksen laajuutta säädellään. Jos koulutus saa julkista tukea, sillä ei voi tavoitella liiketaloudellista voittoa.

Nykyisin tiukimmin säädellylle erikoistumiseen tähtäävälle koulutustarjonnalle ehdotetaan siirtymäaikaa 1.1.2017 asti. EK pitää tärkeänä, että työmarkkinoilla tarpeelliseksi vakiintunut erikoistumiskoulutuksen tarjonta on jatkossakin riittävää. Erikoistumiskoulutusten rahoituksen ja järjestämisen tulee olla kilpailuneutraalia akselilla yksityinen / julkinen sektori.

Erikoistumiskoulutusta koskevaa lainsäädäntöä ehdotetaan uudistettavaksi

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) työryhmä on laatinut muistion "Asiantuntijuus edellä. Korkeakoulutettujen uusi erikoistumiskoulutus". Muistio sisältää ehdotuksen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa järjestettävää tutkintokoulutusta ja markkinaehtoista täydennyskoulutusta täydentävää koulutusta koskevan lainsäädännön yhtenäistämisestä ja uudistamisesta.

Korkeakoulutetuille tarjotaan monenlaisia täydennyskoulutuspalveluita. Merkittävä osa koulutuksesta on markkinaehtoista (esimerkiksi MBA -koulutus). Osa koulutuksista kuuluu sitä vastoin virallisen tutkintojärjestelmän piiriin. Osaa tästä koulutuksesta säädellään tiukasti, osaa löyhemmin. Voimassa on useita rinnakkaisia rahoitusjärjestelmiä.

Työryhmän ehdotus yhtenäistäisi muun kuin markkinaehtoisesta koulutuksesta sääntelyn. Uusimuotoinen koulutus olisi nimeltään "erikoistumiskoulutus". Opiskelijavalinnalle määritellään kriteerit, minimilaajuus olisi 30 opintopistettä.

Työmarkkinat
Marita Aho/KT

18.9.2013

EK-2013-253

tä ja järjestäjinä voivat olla yliopistot ja ammattikorkeakoulut. Myös rahoitukselle luodaan yhteiset pelisäännöt. Koulutus voi olla maksullista. Se voi saada julkista tukea, jolloin siitä ei voisi tavoitella liiketaloudellista voittoa.

Työelämän tarve lähtökohtana

Eniten muutoksia ehdotetaan nykyisin tiukimmin säädeltyyn koulutukseen. Näitä ovat esimerkiksi farmaseutin ja erikoispsykologin erikoistumiskoulutus. Koulutuksia ei siirtymäajan 1.1.2017 jälkeen enää nimettäisi laissa ja asetuksissa. Tarjonta perustuisi yhdessä työelämän kanssa tehtävään tarveharkintaan.

Työelämän osaamistarve muuttuu nopeasti ja koulutustarjonnan pitää pystyä reagoimaan muutokseen. Siirtyminen yhdessä työelämän edustajien kanssa tehtävään tarveharkintaan on perusteltua. Koulutusten jatkuvuus on kuitenkin tarpeen varmistaa niiden koulutusten osalta, jotka nimetään nykyisessä lainsäädännössä (esimerkiksi jo edellä mainittu farmaseutin erikoistumiskoulutus). EK kannattaa ehdotettua siirtymäaikaa 1.1.2017 asti, jota ennen nämä koulutukset voitaisiin järjestää entiseen tapaan.

Erikoistumiskoulutusten ja niiden sisältöjen tulee palvella niin julkisen kuin yksityisen sektorin tarpeita. Erikoistumiskoulutusten rahoituksen ja järjestämisen tulee olla kilpailuneutraalia akselilla yksityinen / julkinen sektori. Erikoistumiskoulutuksia tulee voida suorittaa niin julkisissa kuin yksityisissäkin organisaatioissa.

Työelämlähtöisyys myös käytännön toteutukseen

Työelämlähtöisyyden tulee olla erikoistumiskoulutuksia ohjaava tekijä myös koulutusten käytännön toteutuksessa. Tämä edellyttää työelämän ja korkeakoulujen systemaattista yhteistyötä, erikoistumiskoulutusta aloittavien tavoitteiden ja tarpeiden tuntemista sekä eri toimialojen ja työelämän muutosten tuntemusta.

Koulutuksen suorittaminen moduuleissa tulee olla mahdollista. Erikoistumiskoulutuksissa tulee lukea hyväksi aiemmin hankittu osaaminen, esimerkiksi markkinaehtoisen koulutuksen kautta suoritettut opinnot täytyy voida lukea erikoistumisopiskelijan hyväksi.

Erikoistumiskoulutusten tavoitteita ja sisältöjä laadittaessa tulee huomioida toimialan luonne, koulutusaste (ylempi vai alempi korkea-aste) ja työelämän tarpeet. Koulutuksen sisältöjä ja tavoitteita tulee ohjautua työelämän tarpeista, ei esimerkiksi koulutusta antavan oppilaitoksen tai opetushenkilöstön lähtökohdat. Etenkin alemman korkea-asteen tutkinnon jälkeisissä erikoistumiskoulutuksissa tämä on erityisen keskeistä.

Työmarkkinat
Marita Aho/KT

18.9.2013

EK-2013-253

Kohtuuhintainen, laadukas tarjonta turvattava

Koulutuksesta voidaan periä maksu. Koulutuksen järjestäjät määrittävät maksun suuruudesta itse (kuitenkin niin, että julkista tukea saavaa koulutusta ei voi hinnoitella yli omakustannushinnan).

Valtion talouden tila ei mahdollista budjettirahoituksen kasvattamista erikoistumiseen tähtäävään koulutukseen. Tutkintoon johtavaa, maksutonta koulutusta käytetään liian usein tähän tarkoitukseen. Tutkintokoulutuksen koulutuspaikat on varattava ensimmäistä tutkintoaan suorittaville. EK kannattaakin työryhmän ehdotusta erikoistumiskoulutuksen rahoituspohjan laajentamisesta.

Kohtuuhintainen täydennyskoulutustarjonta on kuitenkin turvattava jatkossakin. Eri ministeriöt voivatkin ohjata koulutukseen rahoitusta alakohtaisten ja yhteiskunnallisten tarpeiden mukaisesti. OKM varautuu tukemaan koulutusta kuudella miljoonalla eurolla vuosittain käynnistysvaiheessa 2014–2016. OKM voisi koulutus- ja yhteiskuntapoliittisin perustein rahoittaa erikoistumiskoulutusta myös täysimääräisesti.

On tärkeää, että erikoistumiskoulutuksen tarjonta on laadukasta. Koulutukselle on luotava yhteisiä valtakunnallisia laatu- ja arviointikriteereitä sekä sopivia malleja laadunvarmistukseen.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Työmarkkinat

Lasse Laatu
Johtaja